

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 5 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 70 bani.
Franco, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu

Foaie politică.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.
(Joi apare numărul de Duminecă.)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu

INSERATE

să primească la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr 12).

Un șir petit prima-davă 14 bani, a doua-oră
12 bani, a treia-oră 10 bani.

Dreptul limbilor...

De când am început să citim gazetele românești din Ardeal și Ungaria nu ne aducem aminte să fi trecut vr'odată sărbătoarea Rosaliilor fără ca presa națională să nu ne vorbească despre dreptul limbilor. Purcezând dela dreptul limbilor ce s'a dat apostolilor la Rosalii, dela faptul relatat în scriptură că la cea dintâiu propovăduire a lui Petru „Parți și Elaniți, Greci și Jidovi” auziră învățătura în limba lor maternă, — redactorii gazetelor noastre cercau, nu știu pentru a câtea oră, să arete că dreptul limbilor e drept divin și natural. Cercau să arăte că fie care popor are drept să audă învățătura în limba lui, să fie instruit și educat în cultura lui națională. Ca toții lunptători pentru ideal ziaristii noștri nu s'au ostenit a reveni mereu asupra acestei probleme pe de-o parte ca să atragă băgarea de seamă a celor dela conducere asupra unor gravamine capitale a căror rezolvire urgentă o așteptăm, pe de altă parte, ca să țină mereu trează credința și nădejdea în publicul cetitor, în masele largi ale poporului.

De când s'a început războiul, odată cu suspendarea activității politice a partidului național, se'nțelege că multe probleme capitale nu se mai discută nici în presa noastră. Nu fiindcă ar fi căzut sau ar fi fost puse deoparte, ci pentru că vremea nu-i potrivită, alte năcazuri momentane fiind de alinat și, mai ales, pentru că multe par cu mult mai ușor de rezolvat după războiu. Avem chiar bărbați cari cred că unele dintre dorințele noastre naționale se vor deslega dela sine, după încheierea păcii, nu în vederea zicătoarei: „pică para 'n gura mea”, ci în vederea strălucitei ținute a neamului românesc din Ardeal și Ungaria pe timpul războiului.

Un lucru e sfânt: Dacă premierul Tisza n'ar mai pomeni câte-odată și de noi, și de drepturile noastre — în legătură cu celelalte popoare din Ungaria, poate că noi ne-am și uita

că mai existăm și că mai avem dorințe juste de împlinit în cadrele acestui stat.

Alți factori — să zicem ai noștri, — nu află că ar fi timpul oportun să ne mai aducă aminte de așa ceva. Nu avem nici intențiunea nici dorința să ridicăm acuze, conducătorii politicei noastre vor pricepe mai bine de cât noi ce-i oportun și ce nu-i, voim numai să facem o constatare, și trecem mai departe.

Cu vr'o două săptămâni înainte de Rosalii dl prim-ministru Tisza a pomenit din nou cu laudă, înaintea unui ziarist german, despre popoarele nemaghiare din Ungaria, și despre noi Români, și a mai declarat că după războiu unele drepturi ni se vor acorda. Cari și câte, nu ni se spune, bănuim însă că numai de drepturile limbii poate fi vorba. Și în pertractările din naintea războiului aproape numai aceste fură cernute ca cele mai însemnate.

Oamenii gânditori, cercetătorii evoluției vieții omenești se convinseseră încă de mult că la libertatea limbii și a culturii trebuie să ajungă ori-ce popor în cât de scurtă vreme. Și aceasta nu mai mult pe temeiul dreptului divin și natural, ci ca un product al evoluției pornite în aceasta direcție aproape c'un veac înainte. Se'nțelege că însași înclinarea în aceasta direcție e evoluției vieții omenești va fi pornit din temeiul celor două drepturi amintite. Acum însă nime nu se mai gândește la ele ci vorbind de libertatea limbii și a culturii spune că e o „cerință a vremii”, că e imperativul zilei de azi.

Ni s'a dat prilejul să studiem felul în care au biruit aceste *cerințe ale vremii* în cursul istoriei și trebuie să mărturisim că am rămas foarte adânc mișcați. Dacă aceste cerințe au fost adevărate, dacă au constituit un pas real în evoluția și perfecționarea vieții, a relațiilor dintre oameni, clase și popoare — în lupta ce-au stârnit

totdeauna au rămas biruitoare. Cerințele vremii au rămas biruitoare de obicei în fața întregii lumi vechi care se ridică împotriva lor, și n'a fost putere ori cât de armată, ori cât de drăconică, ori cât de vicleană să poată opri biruința nouilor idei, să poată opri de-a se pune o nouă treaptă în scara evoluției omenești. Dumnezeu știe câtă vreme dospesc inconștii aceste cerințe ale vremii în sufletul mulțimii, dar când le-a sosit vremea când le bate ceasul, se ridică strălucitoare, cutremură sufletul masselor, și nu-i putere care să le mai oprească biruința. Biruința culturii, a propășirii, a desăvârșirii vieții e singura biruință sigură în viață. O putere mai mare de cât noi conduce această biruință, și pentru aceea rămânem adânc mișcați când cercetăm felul în care cerințele vremii au rămas de-asupra.

Dreptul limbilor, dreptul culturilor naționale a ajuns azi o astfel de cerință a vremii. Ceasul poate că i-a bătut pân'acum pe uriașele câmpuri de luptă, poate bate azi sau mâine, dar, cu siguranță, în noua Europă își va arăta strălucitele roade punerea în praxă a dreptului limbilor.

Atacurile rusești s'au extins.

Ținuta eroică a regimentului 31 de inf. din Sibiu.

Ziarul Est aduce știri despre încercarea zădarnică făcută de Ruși pentru de-a străpunge frontul nostru și la Baranovici, unde au atacat în chipul cel mai înverșunat, întrebuițând automobile panțerate, după ce au dat un strașnic foc de artilerie, care a răpăit câteva ceasuri.

Comunicatele aduc laudele cele mai mari reg. 31 de infanterie din Sibiu, care după-cum se știe, e compus aproape numai din Români și care prin ținuta sa admirabilă și-a avut partea leului la apărarea frontului nostru, făcându-ne astfel cinste și bucurie.

Primul ministru Tisza despre ofensiva Rușilor.

Primul ministru ungar a spus în parlament următoarele:

La începutul anului, Rușii au întreprins o ofensivă pe frontul bucovinean — după care a urmat o pauză

de câteva luni. În luna Mai am între-prins noi o ofensivă contra Italiei, despre ale cărei rezultate nu voiesc să mă pronunț încă — dar în tot cazul putem privi cu mândrie la luptele ce s'au desfășurat pe acest front. A urmat apoi marea ofensivă rusă. Din rapoartele oficioase se vede că atacurile rusești au adus în patru puncte succese dușmanului. Nu voi tăgădui nici nu voi micșora aceste evenimente. Cred însă că pot afirma că s'au luat contra-măsurile necesare pentru ca aceste atacuri să fie un episod care să n'aibe o influință asupra situației războiului. (Mișcare în Cameră). Dacă ne gândim cum au stat lucrurile acum un an, când a început contra ofensiva împotriva Rușilor, și Italia ne-a declarat în același timp războiu, dacă privim la învingerile dobândite de atunci, *putem să privim cu liniște desfășurarea evenimentelor.*

Parisul în luna lui Maiu.

Parisul își reoglindește sufletul prin înfățișarea sa. Până acum, pe timp de pace, Parizienii se plângeau, că streinii, cari năpădeau cu miile, răpesc fizionomia capitalei lor. Un proverb: icurile streine nu lasă în realitate urme mai adânci decât corăbiile lor alunecând pe mare.

A cerceta Parisul înseamnă a studia situația Franței. E Franța tristă? O poți ceti aceasta din ochii metropolei sale. E veselă? Glasul Parisului îți povestește lucruri vesale. E țară agitată? Parisul înregistrează primejdia cu repeziciune nervoasă.

Când izbucni războiul, Parisul vijelios, setos de viață se prefacu peste noapte într'un ostaș serios. Orașul luminii își stlncse toate făclile și se înveli în haine de călugăr.

Tradiția îi îngăduie Parisului să fie vesel chiar și în clipele mai grele ale istoriei sale. Când anul 1832 lovia poporul francez cu biciu de foc, Parisul rămase fidel felului său de viață. Salele de joc își țineau larg deschise porțile și lumea de-atunci nu găsea de trebuință să renunțe, de teamă sau de jale, la distracțiile ei predilecte. În anul 1870 toate teatrele erau deschise și făceau căștiguri strălucite. Parizienii mergeau, chiar și în timpul asediului, la teatru. „Comuna” nu putu schimba nimica. Un dramaturg francez, Abel Hernant, povestește, că în ziua intrării în Pariz a trupelor din Versaille „Gimnasa” făcuse încasări așa de mari, încât directorii de teatre și azi amintesc de ziua aceea dramaturgilor cari cad cu piesele lor.

Dar sosi 1914 și Parisul nu mai voi să urmeze cu tradiția. Războiul apăsa prea tare sufletul poporului. Lupta aceasta cerea pentru sine toți nervii, toate instinctele, toate puterile. Poporul francez ajunse la începutul războiului la conștiința, că istoria l-a pus în fața unor evenimente hotărâtoare. Deaceia orice abatere dela războiu a puterilor fu socotită de atentat și de trădare. Toți voiau să fie cu luptătorii, să moară cu ei, sau să le îngrijească ranele. Franța nu voi să cunoască decât o singură cântare — Marseillaise, un singur fel de reprezentanți — soldații, o singură bucurie — lupta! Restaurantele și cafenelele fură închise la 9 ore, teatrele nu mai dădeau reprezentații, nu s'au mai făcut expoziții, nu s'au mai ivit mode. Parisul deveni ascetic.

Încetul cu încetul se instăpâni însă convingerea că războiul va fi de o durată

lungă. Încordarea nervilor, puterea năvalnică a însuflețirii e o platoșă bună pentru un războiu scurt. O încordare îndelungată însă cere liniște, sufletească și răbdare stăruitoare. Parizu, oglinda Franței, resfrânse îndată starea sufletească a țării. Când sosi anul 1915, toți erau de părerea că înfrânarea ascetică nu va putea fi suportată multă vreme. Cetățeanul începu să-și vadă iarăși de treabă, lucrările zilnic se deșteptară la o nouă viață. S'au gândit apoi și la aceea, că soldații și ofițerii cari după lupte grele vin în concediu încă au nevoie de distracții, — că împreună cu ranele trebuie să le vindece și toropeala sufletească. Se aduse deci hotărârea ca restaurantele să fie închise numai la 11 ore, unele teatre începură din nou reprezentațiile, și, după o pauză de câteva luni, în Montmartre puteai auzi iar râset și vocă bună.

În Maiu, când sosise vestea succeselor din Artois și Champagne, flacăra veseliei se înălțase și mai tare. În treacăt fie zis: *s'au convins îndată că ora marelui revanșe încă n'a sosit.* Trebui din nou așteptare, strângere a puterilor, economisire a avântului. Parisul făcea impresia unui om care a trecut printr'o durere mare, și a fost așa de puternic s'o poarte cu resemnare. După o scurtă desamăgire, Francezii s'au recules, și-an îndreptat toată atenția, toată puterea de voință asupra țintei lor mari, înaintea careia viitorul încă tot mai ține perdeaua sa de nepătruns. În așteptarea aceasta se ivi un nou Paris. Către sfârșitul anului 1915 Parisul lua o înfățișare seridasă, aproape sărbătorească. Pulsul vieții bătea mai încet. Sub apăsarea războiului deveni o capitală deșartă de lume și tăcută.

Umblând peste zi pe bulevardele cele mari, ai fi crezut că ești des de dimineață. Vasta metropolă îți face impresia că nu s'a desmetecit încă din somn. Viața se mișcă pe strade în tempo rar. Autobusele — caracteristicile lărmuitoare ale Parisului — au dispărut. O bătrână de optzeci de ani, sprijinită pe cârji, ar putea trece fără nici-o primejdie, ziua la amiazi, Place de l'Opéra.

Micile cafenele, de cari sunt atâtea și atâtea în Paris, din lipsă totală de oaspeți, par mai încăpătoare decât sunt. După orele de oficiu se însuflețesc nițel, dar nu mai e în ele viața de odinioară: lipsește înainte de toate mulțimea strelnilor cu stare mijlocie. Localele studențești din Cartierul latin, a căror viață zgomotoasă scotea odinioară din sărite pe trecător, sunt slab cercetate, și-ți lasă o impresie manierată. Ici-colo femei tăcute la câte-o masă singuratică, câțiva studenți adânciți, pe lângă un pahar de bere, în citirea ziarelor. Restaurantele din Montparnasse, unde înainte de războiu domnea o sărăcie colorată, veselă, lipsită de griji, sunt pe jumătate goale, jumătate închise.

Prăvăliile și hotelurile mari, toate simt că e fără rost lărgimea lor. Pe Champs Elis și pe minunatele Avenue, care conduc la Place d'Etoile pe toate edificiile mari poți ceti placate cu inscripția: „Locuință de închiriat”.

Parisul acesta sărbătorec de tăcut e de o frumusețe indescrribibilă. Viața trebuințelor zilnice se ascunde rușinată. De-asupra tuturor plutește nobleța suferinții. Mișcare rezervată, zumzet înăbușit, frunți îngândurate, Totul mărturisește pentru emoțiunea, care s'a instăpânit asupra frumoasei capitale. Voalele văduvelor și ale mamelor flutură în vântul primăverii spunând cuvinte care pă-

trund la inimă. Un lucru, singurul, centrul vieții din Paris: războiul îngrozitor, și ceea ce a dus cu el.

Am cercetat unul dintre cabaretele, devenite rari, din Montmartre. De vrei să cercetezi ce emoționează Parizul, n'o poți face nicăieri mai bine, ca aici. Conferențiarul atinge din când în când probleme adânci într'o formă ușoară și glumeată, iar cupletistul presară în rimele sale pișcătoare seriozitatea zilei. Nu e cruțată aici nici situația politică, ministri, deputați, camera, întreaga politică, — sunt cât se poate de aspru criticați. Fără de acestea nici nu-ți poți închipui cabaretul. Greșelile diplomatice ale antantei în Balcani, „bunăvoința” neutrilor, și înainte de toate excesele cenzurei militare au fost de asemenea foarte aspru sbiciuite. Clown ul serii îl formase satirizarea sentimentalității germane. O femeie care scrie bărbatului ei de pe câmpul de luptă carte, în care nu vorbește decât despre afaceri. Cât costă laptele și ce greu se capătă cartofi. Motivele acestea aveau să vădească întregul ei „dor”. Firește — tema a fost cam îndrăzneată. Programa aproape n'a trecut margi-nile bunei cuviinți. Picanteria ieftină a fost înlocuită cu cunoscutul lirism trivial, de care publicul francez petrece așa de bine. Deodată izbucni însă patosul patriotic, un cântec al Franței, către eroii săi de pe câmpul de luptă, un imn de proslăvire improvizat. Și ca printr'o lovitură întreaga dispoziție ușuratică fu înăbușită. Mulțimea înghesuită fu cuprinsă de un entuziasm așa de mare, încât își smulgeau părăriile, aclamau, plângeau, ridicau pumnii amenințător. Da — Parisul își iubește patria. Astfel de manifestații nu pot fi exprimate prin fraze, aici e simțământ, și dintre cele mai adevărate...

Când sosiră zilele dela Verdun, liniștea creșu și mai mare în Parisul liniștit.

Toți ceice aveau concediu fură siliți să plece îndată la front. Numai la orele când apăreau buletinele, deveneau mai animate stradele. Trebuia doar să știe oricine ce se petrece pe frontul vestic. Dar — chiar și vestile cele bune ce sosseau dela Verdun, înveseleau numai pe jumătate. Ploua. Deasupra Parisului nouri de plumb și răcoare umedă. Sosi însă într'o zi primăvara, o primăvară frumoasă, cum numai la Paris se poate vedea. Afară, în plăța du Caroussel, un moșneag fărâmița pâne și arunca fărâmițurile perumbeilor.

Și luna lui Maiu se dovedi mai puternică decât Verdunul. La Rumpelmayer se întâlni iar, ca mai înainte, între 5 și 7 un public ales. În timpul din urmă au sosit mulți oaspeți din America, jumătate din Brazilla, o treime din Mexico. Simt trebuința de-a petrece și vin în credința că Parisul e tot orașul petrecerilor, ca mai înainte. În arcadele dela Rivoli se plimbă cu pași măsurati notabilități din Tunis și Marocco. Se opresc înaintea vitrinelor și admiră bogățiile ce sunt de vânzare. Când Serbia își trimise prințul moștenitor, pe Alexandru, la Paris și când sosiră aci și ministrii aliaților din Roma și Londra, oaspeții au fost salutați de o mulțime însuflețită. Și atunci viața din Paris păru că și-a revenit în cursul ei obișnuit. Păru — căci numai acela o putea crede aceasta care n'a cunoscut în timp de pace, Parisul.

Saloanele de modă, care au fixat cu începerea războiului prețuri de războiu și au scăzut pe jumătate leafa muncitorilor, s'au restabilit din nou. Firește parizienele

pot reflecta numai în parte la meritul acesta. Americanele au fost acelea care au ridicat iar moda din Paris. Au făcut comande uriașe. Croitorii au cerut urcarea lefurilor și au convocat adunări; la întrebarea cine să fie prezidentul meetingului, o voce din public a strigat: „cenzorul, cenzorul“! Lui i se cuvine dreptul asupra foarfecilor.

Afaceri strălucite fac juvelierii. Sunt mulți bani de hârtie în țară, situația solidă ademenește, și un întreg contingent de oameni e dispus să facă daruri de valoare. De aici se poate ușor vedea, că brilantele n'au cupoane. Antipuarii deasemenea au zile bune. Cele mai proaste falsificații ies din ladă pe prețuri enorme, ca să împodobească locuințele liferanților de armată. Dar acesta e singurul lucru care-ți mai reamintește zilele de odinioară ale Franței, și ale frumosului ei Paris.

(După comunicatul lui G. Litowzew, corespondentul ziarului „Ruskoje Slowo“).
„Berl. Tzj.“

DEPEȘI

Ofensiva rusească.

La Prut, spre sud dela Bojan, a fost respins un atac rusesc. In Sădagura, Sniatyn și Horodenka a intrat cavalerie dușmană. La Burkanow, pe Strypa, au dat greș mai multe ieșiri rusești.

La nord-vest dela Tarnopol trupele noastre stau neconținut în luptă. La Sapanow a fost zădărnicit prin focul tunurilor noastre un atac rusesc. La sud-vest dela Dubno am alungat înapoi un corp de cavalerie. In Wolhynia cavalerie dușmană a ajuns în regiunea dela Torczyn, altcum în partea cea mai mare, a fost liniște. La Sokul, pe Styr, dușmanul și-a trecut trupele la atac, dar a fost respins. La Kolki încă au eșuat toate încercările de trecere ale Rușilor. Numărul prizonierilor făcuți aici s-a urcat la 2000.

Atacurile rusești respinse cu pierderi mari pentru dușman.

Budapesta, 16 Iunie. — Spre sud de Boian și la nord de Cernăuți trupele noastre au respins atacurile rusești. Din sus de orașul Cernăuți focul artileriei noastre a oprit pe dușman de-a trece peste Prut. Intre Nistru și Prut nu s'a întâmplat nimic deosebit.

Pe linia Horodenka-Snyatin a înaintat dușmanul numai puțin spre vest. La Wisniowczik lupta a fost extraordinar de aprigă; aici și spre nord-vest de Rimoul și de Kremeniec am respins toate atacurile încercate de Ruși.

Pe teritoriul, ce este situat spre sud și spre vest de Luck nimic nu s'a schimbat. La Lokaczi cavaleria din ambele părți s'a coborât de pe cai și a intrat în luptă.

Pe teritoriul dintre linia ferată Rowno-Kovel și Kolki a aruncat dușmanul divizii nouă în foc și a încercat în mai multe locuri să cucerească trecătorile peste Stochod-Styr. Pretutindeni a fost respins suferind pierderi însemnate.

Minciunile rusești desvelite.

Budapesta, 14 Iunie. — Agenția telegrafică ungară anunță următoarele dela marele cartier general austro-ungar:

Pe când comunicatele statului major rusesc au fost surprinzător de moderate — marele cartier general de pe frontul rusesc a răspândit la 11 Iunie următoarele fantazii despre biruințele ruse:

În decursul zilei de ieri am făcut iară prizonieri 36.100 soldați, un general și 409 ofițeri, am capturat 30 de tunuri și o cantitate însemnată de material de războiu. Numai trupele generalului Lesicki au făcut în regiunea Cernăuților 18.000 de prizonieri.

Ofensiva, armatei noastre în Volinia, Galiția și Bucovina care a continuat și ieri a avut succes. Marele număr de prizonieri și pierderile sângeroase au redus mult din trupele dușmane. În urma marelui succes al armatelor noastre am făcut mii de prizonieri și am capturat o cantitate uriașă de material de războiu, încât în momentul de față ni-e cu neputință sa-o evaluăm. Așa de exemplu la un singur detașament dușman, am capturat 21 reflectoare, 29 bucătării de campanie, 17 mitralieze, 12.000 puzi (191.200 kgr.) de sîrmă cu ghimpi, 1000 buturugi betonate pentru obstacole, 7 milioane bolovani de beton, 10.000 puzi (166.666 kgr.) cărbuni, depozite uriașe de munițiuni, o cantitate mare de puști și alt material.

La un alt detașament austro-ungar am capturat 30.000 de patroane, 300 lăzi cu munițiuni pentru mitralieze, 200 lăzi cu granate de mână, 1000 de puști, 4 mitralieze, 2 ochiane militare, 1 fântină Northon, în total 9 fântini portative pentru procurarea apei de băut. Prada e enorm de mare din diferitele pozițiuni ale dușmanului. — Din toate acestea se poate vedea marea învingere pe care am reperat-o asupra dușmanului. În decursul luptelor de ieri iar am prins un general, 499 ofițeri, 35.100 soldați, am capturat 30 tunuri, 13 mitralieze și 5 asvârlitoare de bombe. Am prins până acum un general, 1619 ofițeri, 106.000 soldați de rând, 124 tunuri, 130 mitralieze, și 58 aruncătoare de bombe.

Trupele noastre cari au înaintat spre Dubno au bătut pe dușman și au ocupat orașul și fortul Dubno. Trupele rusești au trecut apoi râul Ikva și au continuat ofensiva. Părți din trupele acestea au ocupat satul Demikowka, — (la o depărtare de 30 km. de Luck) — și am silit garnizoana din localitatea Mlinow să se predea.

Am împins trupele austro-ungare dela Gomec în râul Stripa, (la 10 klm. la nord de Buczacz). Un regiment rusesc a capturat o baterie de tunuri de 10 cm. Cu toată rezistența înverșunată a trupelor dușmane, cu tot focul din flanc, și exploziile de mine, trupele viteze ale generalului rus Lesicki au reușit să ocupe pozițiile dușmane la sud de Dobronoviț, la 20 de verste de Cernăuți.

La acest corp de armată am prins 18.000 soldați, un general, 327 ofițeri și 10 tunuri. La sud-est de Zalescik (la nord de Colomea) am zdrobit dușmanul printr'un asalt puternic, așa că s'a retras imediat.

Dușmanul a aruncat în aer gara Jukouc la 10 klm. de Ocna. Cavaleria turchestană a atacat pe dușmanul punându-l pe fugă.

Dușmanul a început o contraofensivă mare dorind să restabilească situația cea veche.

Iată acum și răspunul statului major austro-ungar: Față de aceste date rusești, cari în înșirarea lor detaliată și bombastică iau proporții mari voim să relevăm înalte de toate numai faptul, că rușii pot acum anunța după plac ori-ce cifre asupra numărului prizonierilor și al materialului de război capturat, pentru că în momentul de față ni-e cu putință să aducem contra dovezi. Dar se poate vedea din toate aceste date scopul exagerărilor rusești.

E adevărat că la retrageri nu se poate încunjura ca în mâna dușmanului să ajungă luptători răniți și nerăniți. Tocmai acele diviziuni viteze cari rezistă cu eroism au de suferit pierderile cele mai mari. Nu trebuie deci să mai relevăm că toate pierderile noastre — morți, răniți, sau prizonieri nici pe departe nu ating cifrele, indicate de comunicatele rusești.

Fortul Dubno, l'am părăsit, fără a ne împotrivi.

Rușii vor să-și redobândească creditul în România.

Diplomația rusă își dă prea bine seamă că în urma înfrângerilor grele rusești — Rusia nu se mai bucură de nici o autoritate în România și că sunt necesare mari victorii rusești, pe front, ca imperiul moscovit să se bucure iară de o bună reputație în țara românească.

Lucrul acesta reiese și dintr'un articol recent apărut în ziarul rus „Den“:

„Experiența din războaiele balcanice arată că România va ști să aleagă momentul pentru a intra în acțiune, fără să riște absolut nimic. Era inutil să se cordamne un atare utilitarism brutal: Era într'adevăr evident că operațiunile noastre militare încoronate de succes ar fi decis România să lupte contra Austro-Ungariei și Germaniei. Acesta era rostul tratativelor noastre diplomatice, promițând guvernului român perspective radioase, numai atunci când norocul ne surâdea.

Diplomația noastră însă a considerat ca o minune de înțelepciune politică să nu-și manifesteze generozitatea ei decât în momentele când noi sufeream înfrângeri.

Diplomații nostri au amplificat importanța idealului național pentru România. Totuși un parlamentar englez care pe vremuri a vizitat Bucureștiul, a caracterizat foarte bine România prin aceste cuvinte: Nu e un stat, ci o profesiune. Nu trebuie să te porți cu România cum te-ai purta cu un popor, ci ca și când ai av ca de-a face cu un negustor căruia trebuie să-i promiți foloase reale. Noi n'am făcut aceasta la timpul potrivit și actualmente creditul nostru la București suferă; nu-l vom putea restabili de cât prin operațiuni militare încoronate de succes.

Trupe rusești au călcat pe teritoriul românesc

O patrulă rusească s'a rătăcit Sâmbătă în județul Dorohoi, la Mamornița. Patrula era compusă din 30 oameni și a fost dezarmată de grănicerii români. Ziarul guvernamental „Viitorul“ într'o ediția specială, constată că o eroare din partea comandantului patrulăi rusești, iar nu alte motive au determinat aceasta violare a teritoriului neutral.

Patrula rusă s'a refugiat pe pământul românesc după o luptă ce a avut loc lângă granița română cu trupe austro-ungare.

Atașatul militar rus din București s'a prezentat la ministerul de război și a lămurit cazul. Totuși guvernul român a făcut un demers la Petersburg, și a decis să ia măsuri militare la graniță pentru a nu se mai repeta astfel de cazuri.

Ziarul „Minerva“ publică un lung reportaj asupra acestui caz din care extragem următoarele:

Trupele rusești au ocupat comuna românească Mamornița și de acolo au deschis focul în contra trupelor austriace din Bucovina de sud. Austriacii au îndreptat tunurile în contra rușilor aflați la Marmonița și au

bombardat localitatea. E probabil că satul românesc ocupat de ruși și bombardat de austriaci a fost în bună parte distrus.

D-nul general Petrașcu, comandantul diviziei VIII din Botoșani fusese trimis eri, Duminecă, de guvern, să ceară trupelor rusești să se retragă de pe teritoriul românesc. Generalul român a comunicat că nu s'a putut apropia de Mamornița unde erau lupte și că a trecut Prutul mai jos de aceea localitate.

În Basarabia a găsit pe generalul Keller care, aflând scopul misiunii generalului român, ia răspuns că se miră de prezența trupelor ruse pe teritoriul românesc, întrucât nu li s'a dat nici un ordin în acest sens.

Este inexactă știrea că ministrul Rusiei ar fi exprimat regrete sau ar fi cerut scuze guvernului român pentru fapta trupelor rusești.

Ministrul Rusiei a rămas ca și guvernul român, în așteptarea explicațiilor de la Petrograd.

După știrile cele mari pozitive, putem spune că trupele rusești aflate pe teritoriul român nu s'au refugiat din Bucovina la noi, după cum s'a spus, ci au trecut din Basarabia în România cu intenția pe a ataca pe austriaci pe la spate sau cel puțin din flanc, depe teritoriul nostru, ceea ce au și făcut deschizând focul dela Mamornița în contra austriacilor dela granița bucovineană.

Perzistă credința că rușii au urmărit în același timp scopul de a sonda guvernul român, voind să afle dacă ar fi sau nu hotărât să părăsească neutralitatea.

După aceste explicații și credințe, urmează că trupele rusești au intrat pe teritoriul românesc cu bună știință și din ordin superior iar nu întâmplător.

Retragerea trupelor rusești de pe teritoriul românesc.

Oficiul guvernului „Viitorul”, apărut aseară, în ediție specială, publică următorul comunicat:

„Faptele au adevărat părerea ce emiteam eri.

Comandantul trupelor ruse de peste Prut a comunicat că n'avea nici o cunoștință de faptul că un detașament din trupele sale ar fi intrat pe teritoriul român și că îndată ce a fost pus în cunoștință despre aceasta, a declarat că s'au luat toate măsurile necesare pentru ca eroarea să fie îndreptată și să nu se mai poată repeta.

De altfel din ultimele știri primite, putem anunța că atât Mamornița cât și împrejurimile au fost evacuate de trupele rusești.

Italienii încearcă un nou atac.

Budapesta 16 Iunie Alaltăieri seara au îndreptat Italienii un înverșunat foc de artilerie și de mine împotriva platoului dela Doberdo și împotriva capului de pod dela Görz. Noaptea au dat atac cu infanterie în partea sudică a platoului, care a fost respins în partea cea mai mare de către noi. Pe alocurea lupta nu s'a sfârșit încă.

Pe frontul tirolez dușmanul a făcut încercări zădarnice între Pentelstein și Schluderbach să ne iee pozițiile noastre din Dolomiți.

Aviatorii noștri au bombardat garile din Padua și Verona.

O luptă pe mare în fața Odesei.

București, 15 Iunie. Eri după masă la orele patru s'a început o înverșunată luptă pe mare între flota turcească și rusească. Pe malul la Odessa s'a adunat lume multă ca să vadă tabloul sângeros. Lupta e în curs încă.

Informațiuni

Sibiu, 16 Iunie n.

CIREȘUL.

Cireșul s'a trezit, și-acum învie
Ca o cădere de-apă alintată,
Sub asfințirea razelor, bogată,
A soarelui, ce'n frunze-i se îmbie.

Belșugul lui de roade înseamnă'o pată
Pe cer, de-o infinită armonie,
Când leneșe, sonoră poezie
Vibrează pretutindeni împăcată...

Cum îl zăresc, îmi pare c'amintirea
Inchiag'o salbă 'n care dulci și coapte,
Cireșele, își retrăiesc iubirea.

Bătrânul mag ascult' aceleași șoapte
Ce-i rumenesc ca și altădat, privirea,
Și ca un basm dispăre-apoi în noapte...

M. Pallade.

Miniștri distinși. Maiestatea Sa Monarhul a acordat ministrului de honvezi, baronul Samuil Hazai și ministrului de finanțe Ioan Teleszky marea cruce a ordinului Leopold; ear miniștrilor Dr. Eugen Balogh dela justiție, Dr. Béla Januovich dela culte și instrucțiune publică, baronului Emeric Gillány dela agricultură, Ioan Sándor dela interne și baronului Ioan Harkány dela comerț, ordinul coroana de fier clasa I.

Băile dela Borsec rămân închise în vara aceasta. Direcția băilor dela Borsec anunță că în urma greutăților de alimentare, de comunicație și de serviciu, sezonul de băi în anul curent nu se va deschide.

Deschiderea parlamentului. Mercuri, în 7 Iunie n. s'a făcut deschiderea dietei ungare, întrunită în sesiunea nouă de război. În vorbirea de deschidere presidentul camerei a amintit toate evenimentele mai mari, ivite în timpul din urmă. A propus apoi să se trimită telegramă de felicitare moștenitorului de tron pentru frumoasele succese dela frontul italian, și Maiestății Sale Monarhului, din prilejul împlinirii anului al 49-lea dela încoronare. S'a citit în urmă lista deputaților dietali decorați, ca soldați, dela ultima sesiune încobace, și a parentat pe cei morți, între ei și pe Görgey, generalul dela 1848, ceea ce a provocat nemulțumire la cei din opoziție, cari considerau pe Görgey de trădător de patrie, fiindcă a capitulat în fața Rușilor la Siria. Miniștrii au prezentat mai multe proiecte de legi, iar contele Apponyi a adresat interpelare guvernului în chestia tranșacției cu Austria. A răspuns contele Tisza, că pertractările nu sunt încă terminate și astfel nu poate face comunicări în chestia aceasta. Ședința proximă se va ținea astăzi, Mercuri, în 14 Iunie n. La ordinea zilei va fi pus proiectul de lege despre indemnizare.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.

Pentru editură responsabil: Ioan Hereș.

Tiparul: „Tipografia Poporului”.

Numeri singuratici din Foaia Poporului

se află la următorii vânzători în orașele:

Abrud: Ioan Tengher	Dej: Mühlberg Jenő	Săsciori: Nicolae Răchitan
Alba-Iulia: Publius Murășan	Dobra: M. Hereșiu	Satul nou: Emilia Bogdan
Arad: Librăria Klein Mór	Ghioroc: Augustin Butariu	Sebeșul săsesc: Librăria Erich Hutter
Băița: Ioan Belea	Hajmoskér: Librăria Szabó Karoly	Sibiu: Librăria „Foaia Pop.” Trăficia Barbu
Beiuș: Librăria „Doina”	Hateg: Nicolae Stucnea	„ Herm. Frank
Bistrița: F. Stolzenberg	Hunedoara: Nicolae Țintea	„ Karl Engber
Blaj: Librăria Seminarială	Königsfeld-Brünn: Vilbald Sobol	„ Luise Knop
Brad: Librăria „Minerva”	Lipova: Onuț Moldovan	„ Laj. v. Nemeth
Brașov: „Brasoi Lapok”	Lugoș: Librăria Gh. Țăranu	Jahota
Brünn: Fried. Irrgang Bröder Witzek Arnold Berkovec Fany Endlicher	Orăștie: Weiss Dezső	I. Binder
Cluj: Petru Barișiu Grünfeld Jozsefné Józai Tözsde Luday Tözsde	Oravița: Librăria I. E. Țieranu	Turda: Librăria Poporală
Deva: Libr. Schuller Albertnei	Rădăuți: Samuel Harth	Vârșet: Amalia Kirchner
	Rășinari: Bucur Țincu	Viena: Comitetul de caritate al Capelei române pen- tru soldați rom. răniți, (le imparte gratis)
	Săliște: Dumitru B. Comșa	Ilie Radu, I. Walfischg. 8
		Trăficia A. Locatelli
		VII. Mariahilferst. 72
		Vințul de jos: Filiala „Ardeleana”

În toate aceste locuri se află „Foaia Poporului” în ziua primă sau a doua după trimiterea din Sibiu, dupăcum e depărtarea.

Foaia de Joia-Dumineca costă 10 bani, cea de Marția și Sâmbăta 8 bani

Cine ar dori să vândă foaia, sau să recomandă vânzători de foi în orașele și satele unde nu sunt, se binevoiesc a scrie la Administrația „Foaia Poporului”, de unde va primi condițiile. Dela vânzarea de foi se poate avea un câștig destul de bun.

Spre orientarea nouilor abonați.

Cătră toți cetitorii noștri, inteligentă și țărani dela sate, ne adresăm cu rugarea, să binevoiesc a lăți cât mai tare foaia noastră în cercul cunoșcătorilor lor.

„Foaia Poporului” se poate abona: cea de Dumineca singură, ca și până acum, sau la olaltă cu cea de Marția și Sâmbăta. (Foilile de Marția și Sâmbăta nu se pot însă abona decât numai amândouă laolaltă). Prețul abonamentului este:

Foaia de Dumineca:
Pe un an . . . . . K 5.40
Pe o jumătate de an . . . . . „ 2.70

Foaia de Marția și Sâmbăta:
Pe un an . . . . . „ 8—
Pe o jumătate de an . . . . . „ 4—
Pe trei luni . . . . . „ 2—
De acum până la Anul nou „ 6—

Cine dorește să cunoască „Foaia Poporului”, să ne scrie pe o simplă cartă postală, iar noi îi vom trimite momentan un număr de probă gratis din foaia de Dumineca, Marția sau Sâmbăta, dupăcum va dori.

Cele mai frumoase

Illustrate

Vederi din Sibiu. Porturi naționale, ilustrate artistice și pentru orice ocazii, apoi

Hârtii pentru scrisori

dela cele mai simple până ia cele mai fine și mai moderne, în diferite calități și colori moderne se află, cu prețuri ieftine, în Librăria dela

„Foaia Poporului”

SIBIU.

Strada Măcelarilor Nr. 12

Probați numai odată și vă veți convinge.

Mape de vânzare

Mapa Europei . . . . . K 1.80
„ Rusiei cu Galiția 1.20
„ Franței cu Belgia 1.20
„ Țărilor balcanice 1.70

Se află de vânzare la

Administrația „FOAIA POPORULUI”
Pentru porto recomandat este a se adăuga 35 bani deosebit.